

Megjelenik hetenkint háromszor a. m.
kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10	frt.	o.	6.
Félévre	5	"	50	kr.
Évnyegyedre	3	"	—	"
Egy órára	1	"	—	"

Szerkesztői szállás:

belső tordautca 122. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr.
2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hansenstein és Voglernél (Neuer-
Markt 11. szám.)

Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyitlertéri cikkek

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett
a szerkesztőséghez csatolandók.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezelik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

1870-ki XV-dik évfolyamára.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre	10	frt.	o.	6.
Félévre	5	"	50	kr.
Évnyegyedre	3	"	—	"
Egy órára	1	"	—	"

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (belső-középutcai könyvkereskedéséhez) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Adakozások

a Kolozsvárt felállítandó honvédenekarra

T. Szenkovich Márton 2 frt o. é. és a szülőkülködő régi honvédek fölsegítésére 1 frt osztrák értékben.

A törvényhatóságok és községek rendezéséről szóló törvényjavaslatról.

II.

Szabadka, május 9-kén.

Nézzük mit kívánt már Aristoteles több mint kétezer év előtt egy jól rendezett státus biztosítására?

Azt, hogy „a gyűlésekből rekesztessenek ki azok, kiknek semmi birtokuk nincs és csak azoknak engedjék a tanácskozásban résztvenni, kikre nézve bizonyos értékmennyiség kiszabott. Oligarchiában ezen érték oly nagy, hogy csak a leggazdagabb emberek vehetnek részt a gyűléseken. Teljességgel nincs ez meg némely demokráciában, másokban oly csekély, hogy szinte senkit ki nem rekeszt. Olyan értéket határozz — ugymond — melynek fogva a polgárok legnagyobb és legépebb részének lehessen joga a közönséges határozatokba befolyani.”

„S minthogy ezen érték nem állandó mérték, hanem az élelemnek árához képest változik, azonban ezen változás néha az országzás természetét is változtatta: gondod legyen azt időszakonként megújítani és előfordulhat esetekhez, a lakosok tehetségeihez és célodhoz képest mérsékelni.”

Aristoteles így folytatja: „a középrendnek vagy is a földművelő osztálynak kedvezünk leginkább: mert a földművelő nép legjobb minden népek között; nem hagyja el ez azon munkáját, melynek jelenléte szükséges azért, hogy a közpiacra menjen, s ott a henyesség által forralt meghasonlásokkal bibelődjék, és vetélkedjék a tisztességek, hivatalok fölött, melyekre nem vágyik.”

És tovább: „ne igyekezz összeegyeztetni azon egymás fölibe való törekedést, melyet az oligarchia és demokracia nagyvágyódása s vétkei még állandóbbá tennének. Egyetlen egy mód ennek elenyésztesítésére az, ha mások fölött kedvezés a közprerendnek, *) s az oly hatalmassá teszted, a milyenné csak lehet, (a) az ilyen státusban talál sz leg több erkölcsöt és becsületességet. Sorsával megelégedve, nem fogja érezni és éreztetni: „sem azon megvető kevélységet, melyet a gazdagság gerjeszt; sem azon alacsony irigységet, melyet a szükség szül.” Azon nagy városok, melyekben ezen közprerend számos: ennek köszönhetik, hogy nem esik annyi lázadás bennük, mint a kicsinyekben; a demokracia is, hol ezt inkább tisztelik: ennek tulajdoníthatja, hogy állandóbb, mint az oligarchia, mely csak csekély tekintettel van a közprerendre.”

Végül így szól: „a te kolóniádnak főbb részét tegye ezen tisztelettel érdemlő rend; törvényeid tegyék őket alkalmasokká minden megkülönböztetésre; bölcs elintézésre.”

*) Ezen közprerend alatt Aristoteles érti azokat, kik középszerű vagyonnal bírnak. Ide értődnek tehát az ily vagyonnal bíró mesteremberek és kereskedők is. Vesd össze azt, a mit ő erről mond Plutarch által leírt Solon életének kezdetével. (a) Aristot. de rep. I. 4. c. 11, p. 376. Euripid. in suppl. v. 238. (b) Aristot. de rep. I. 4. c. 11, p. 376.

sed tartsa fenn közöttök örökre a középszerűség szeretése lelkét, és engedd, hogy ők uralkodjanak a közönséges piacon (a közgyűléseken). Az ő nagyobb hatalmuk megőrzi a hazát a gazdagok kész akaratos despotizmusától, kik mindig hajlandók nem engedelmessé válni, és a szegények vak despotizmusától, kik mindig elégtelenek kormányozni, és ebből lesz azon következtetés: hogy a nemzet legnagyobb része erősen ragaszkodván az országzáshoz, mindent elkövet annak állandóvá tételére, a mi első alkotó szere a legjobb próbája egy jó ország alkotmányának.”

Ime ezeket elmondá, sőt be is bizonyította 22 évszázad előtt Aristoteles és utána az államélet gyakorlata is ez elvek igazsága mellett tanuszkodik; mégis vajmi sokan belátni nem tudják, vagy nem akarják azt, hogy a demokracia nem cél, hanem csak egyik eszköz, szintugy az aristocrazia is, még pedig arra, hogy általok az állam népe lehető boldogságot eszközölje. Ezekből következtetve, parlamenti kormányunk a leghevesebben cselekedett, midőn mind a nép, mind a vagyon, mind pedig különösen az új factor — az intelligenciának is kellő helyet biztosított az országzásban, s ezek összeférkeltetése által módot nyújtott arra, hogy az országban a béke hosszú időre megállapíttassék, s egyuttal — mivel a magyar elemnél van a szám, birtok és értelmiség fölsége is — az ország magyar is maradjon.

Vajjon ezeknél kívánhat-e többet a józan demokracia, ha egyszersmind magyar is akar maradni? Hát az aristocrazia nem találja-e megóva vitális érdekeit, midőn a szélsők telhetetlenségét ellensúlyozhatja. Az intelligencia hozzájárulása a közszabadság és állami jólét céljaira irányozandja az így egyesített erőket s a nép szellemi és anyagi gyarapodására hasznosíthatja azokat.

Valóban, kiket ilyen célok megközelítése, ily feladatok megoldásának lehetővé tétele ki nem elégít, azok beszélhetnek ezután is szabadságról, hazaszeretetről, de a szabadság alatt kiváltságot, a hazaszeretet alatt rut önzést, vagy legfőleg egyoldalú pártérdeket értenek.

Hadd beszéljenek ezek árulásáról, a 48-ki népképviselő elvének feladásáról, mi jól tudjuk, mit jelent ez a tulzók és az eszményi után kapkodók számára, azt: hogy ők a nép éretlenebb részének vállaira kívánják fektetni hatalmuk alapját, mely ugyan gondosan be van akatva az ál- vagy érzelmű szabadelvűség szemképrázatát cseccsebecsével, de azért szökevényei előbb-utóbb, akarva, nem akarva, a despotizmus oszloptalpjaiá válnak; nem az a céljuk, hogy az ország békéje a nép minden osztályára nézve megalapíttassék: hanem, hogy a műveltebb osztály látszólagos uralma által a tulzók szerint egyedül üdvözítő, általok napfelelti magasságban képzel, de ide lenn soha sem létezett, s ezután sem valószínű tiszta demokracia szájjal dicsőíttessék; azonban tényleg ez egyszerűség rövidlátásának szökevény azok a tulzók legyenek a helyzet urai, kik csak abban különböznek egymástól, hogy míg az egyik készakarva, a másik jóhiszeműleg köti be a kevésbé értelmes néposztályt: emez az ígért földre véli vezetni az utána indult pártfeleket, amaz jól tudja, mi vár rájuk az út végén, de vak dühében sem lát, sem hall, vagy arra számít, hogy valami emberfölötti esoda üti helyre ama botlásokat, melyeket a közjó rovására, mások együgyűségét felhasználva elkövetett; — olyanok is lehetnek e tulzók közt, kik a zsarnokság molochját szolgálják a népdolgóztó szerep- és jelmezben is; ezért videant consules!

Antunovits József.

Beltűgy.

A municipalis törvényjavaslat megvitatására a Deák-klub részéről kiküldött nagy bizottság f. hó 11-kén tartá első ülését, melyen a javaslat tizenegy első szakaszát, némi lényegtelen módosításokkal elfogadta. A conferentia helyeselte, hogy a megye és királyi városok rendezése egy javaslatban vétetik foganatba.

A tárgyalásokat másnap folytatták, s b. Kémény István indítványa folytán visszatérve az 1. §-ra bevételt az erdélyi 3 nemecs város, s minden

olyan város, mely 1848 után nyerte önkormányzati jogát. A tárgyalásban a 49-dik §-ig mentek, az indítványok kérdése másnapra halasztatván. Az eddigi §-okon lényeges változás nem történt.

A baloldali kör közelebből vette tárgyalás alá a Tisza Kálmán javaslatát a municipalis kérdésben. A munkálát főbb pontjai következők: Az egész megyei bizottmány szabad választás útján alakul meg. A megyék nem kötelesek a kormány törvényellenes rendeleteit teljesíteni és a főispán hatásköré körülbelül ezentul is az lenne a mi eddig volt.

Helyén találhat ide igatni a „Gaz. Trans.”-nak a municipalis törvényjavaslatra tett megjegyzéseit: Idézett lap a törvényjavaslatot általában sérelmesnek találja, s úgy látja, hogy a kormány minden hatalmat, hatáskört magának vindikál, s így a megyei autonomia szépen hangzó szó lesz minden értelem nélkül; a főispáni hatáskörben passzást lát, a census útján választásnak ellene mond, s véleményében egyebek közt ajánlja, hogy a bizottmány szabad választás útján alakíttassék, a főispán hatásköré maradjon a mi eddig volt stb.

Összehasonlítva most a Tisza K. javaslatát a „Gazetta”-éval, tehát a magyar-ellenes nézetekkel, látszik, a kettő mily szépen összevág a kettő.

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése május 11-kén.

Elnök: Somssich Pál.

Jegyzők: Bujanovich Sándor, Széll Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Lónyay Menyhért, b. Bedekovich Kálmán, báró Eötvös József, Gorove István, miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvének észrevétel nélküli hitelesítése után elnök jeleníti, hogy Lázár Mihály, Felső-Fejérmegye belkületének képviselője megbízó levelét bemutatta.

Horváth Mihály: Bemutatja Weisz B. Ferencz pesti lakosnak kérvényét, illetőleg tervezetét a tűzárk biztosításának állami alapra való fektetése iránt.

Horváth János, Nyáry Pál, Bittó István, Vidats János kisebb rendű kérvényeket jelenítenek be, melyek az illető bizottságokhoz útasíttatnak.

Kihirdetik a mult ülés alkalmával történt szavazások eredménye, mely szerint a naplóbíráló-bizottság tagjaira összesen 252 szavazatot adott be, ebből nyert 248 szavazatot Jankovich Miklós, 247 szavazatot pedig Mátyus Árisztid.

A 15-ös tanügyi bizottságra beadott összesen 252 szavazatot, ebből nyert: Csengery Antal 252-öt, Hoffmann Pál 246-ot, Bujanovich Sándor 244-et, Kautz Gyula 243-at, Rónay Jácint 240-et, Horváth Mihály 239-et, Szabó József 239-et, Tisza Kálmán 233-at, Szilády Áron 230-at, Trefort Ágoston 228-at, P. Szathmáry Károly 227-et, Ordódy Pál 226-ot, Pulszky Ferencz 225-öt, Nyáry Pál 223-at, Schvarcz Gyula 218-at.

Elnök föltűgesszi ezután az ülést 10 perczre, hogy a képviselőház értekezze a felett, kit válasszon az egyetemi alapok megvizsgálására kiküldött bizottságba az elhunyt Ghyecy Ignác helyébe.

Néhány percz mulva újból megnyitván az ülést, a szavazatok beadatnak. (A többség Berecz Ferenczre szavazott.) A szavazás eredménye a jegyzők által azonnal megvizsgáltatott. Beadott 227 szavazatot, ebből nyert Berecz Ferencz 205 szavazatot.

Szontagh Pál (csan.) a központi-bizottság részéről jelentést tesz a főrendiháznak az állami számvonvöszökre vonatkozó módosítása tárgyában.

Ezen jelentés kinyomtatása elrendeltetik.

Ezzel az elnök az ülést bezárja.

Hatósági élet.

Udvarhelyszék, ápril végén. — Legyen szabad nekem ezen évi első évnegyedes közgyűlésünkről kissé tüzesebb tudósítást írni. Hét országra szóló dolgok nem történtek, de annál több keblí és más ügy nyert tapintatos megoldást.

Minden háznak megvan a maga keresztje — mondja a példaszó, még tán a képviselőháznak is — mondom én. Udvarhelyszéknek pedig az a nyomorúsága, hogy 45 □ mérföld területe némelyiknek még mindig igen szűk működési tér. Itt akárhany bús patrióta veszteget a napot, a ki nagyobb tettekre érez hivatást hozhazafni keblében, mint a melyeket polgári, vagy hivatali állásánál fogva lelkiismeretesen teljesítenie, elvégeznie kellene. Akárhány túlvilági lénynek tartja magát. Sőt vannak mártír patriótáink, a kik három év leforgása alatt „szépen elévették magukat;” mások meg dupla lehungot élveznek — én ugyan nem tudom miért?

s mindemellétt mégis, azáltal, hogy a közügyekben figurálnak, roppant áldozatot tesznek a hazának: mind ezt egyedül éretted „oh nép! oh honhaza!”

Daczára a kilitásba helyezett választásoknak, közgyűlésünk nem volt népes. A választók józanabb, értelmesebb része határozottan pálcát tört már a szavazófogdosással járó választások fölött. Ámde ezen nemes elhatározás csak úgy válnék a közügy előnyére, ha ama józanabb rész állandóan tömörülve, erkölcsi fennsőbbiséget a gyűnébbekkel szemben mindannyiszor mérlegbe is vetné s őket a jó útra vezérelni törekednék. De hisz a mi halad, tán el nem marad!

Igazgató királybíró F. P. közállapotainkat — a lefolyt 1869. és 1870 dik év első évnegyedeiről — oly tüzetesen állította elének, hogy jelentése jelenben okulásunkra, jövőre mintául szolgálhat.

Az igazságszolgáltatási jelentések még mindig módosító indítványokra, véleményes jelentést tevő bizottságok kiküldésére nyújtanak alkalmat.

Öt tisztviselői állomás volt választás útján betöltendő: széki mérnököt, állatorvost, közgazdát, levéltárnokot, törvényszéki jegyzőt s a büzdői járás számára dülő segédet kelle választani. Az első elmaradt, mert csak egy pályázó jelentkezett, a helyettesítés megkísérlésére azonban a főtiszt fölkeretett. Csoda, hogy a képzett technikusok e szükében 500 frt fizetésre s 200 frt utazási pénzre ez az egy is pályázott. Most, a midőn megromgált állapotban lévő közlekedési útink jókarba hozatala s újak megnyitása, a forgalom könnyítése tekintetéből életkérdéssé vált, midőn más középítkezéseket kellene tennünk: egy képzett mérnök mielőbbi megnyerése és alkalmazása tovább nem halasztható. E cél azonban 700 frttal alig lesz elérhető. Midőn a dülő urak — szám szerint tizen — szolgatartással együtt 800 és a királybíró urak négyen, fejenként 1100 frt fizetést húznak, akkor egy képzett mérnök 1200 frtot megérdemel. És ez könnyen megtörténhetné a nélkül, hogy a szék költségvetésnek fölebb emelését vonná maga után. Reducáljunk a közigazgatási tisztviselők számából Szüntessük meg a fizetéseknélbe officiumokra Harai mondjuk ki, hogy a szék nem tápinteztet.

Állatorvosnak Pál János, levéltárnoknak Bereczki Zsigmond, közfelkiáltással jegyzőnek Benecze Márton, dülő segédnek Szakállas János szavazás útján választattak meg. Az alvidék számára egy második orvosai állomás rendszeresítése nagy szükségét pótol még. Szüntessünk meg egy dülősegédi állomást s a bajon mindjárt segítve lesz. Ennél a választásnál is megszállott azon kegyes óhajítás: vajha holmi alárendelt szerepek végzése, meg aztán a Vortánzerség ne tekintnének tisztviselői qualificationának.

Az 1869 dik évi országos törvénytárban VII-től XXVI-ig foglalt törv. cikkek „szokott módon” kihirdettek.

Következett a nmlgu belügyminiszterium intézvénye, melyben felhívja a közönséget, hogy különösen a nem-szakértők által kezelt közügyi erdőket, illetőleg az ezeket szabályozó törvények korlátain belül, akkép intézkedjék, hogy a községek, erdőhasználati és kezelési terveiket feltűlvizsgálat végett benyújtván, az ezek fölött keletkező határozatok megtartására ellenőrizet mellett köteleztessék. Ebből kifolyólag a tisztiseg útasíttatott, hogy a községi netalán fennálló, vagy létesítendő erdőgazdászati intézkedéseket kérje be, azok fölött több képviselő bizottmányi tag és a dülők meghívásával tartson nyilvános értekezeteket, s annak eredményét majd terjeszse a képv. bizottmány elé; addig is a „közelebből” lábra kapott erdőpusztítás megakadályozását eszközölje.

Magánjogi viszonyok s nemzetgazdászati szempontoktól eltekintve, ezen intézkedés minket különösen azon tekintetből érdekel igen közelről, hogy a községi erdők felvidékünk lakosságának csaknem kizárólagos jövedelemforrását képezik, s ezen források a vaspályaépítés közeledtével hatványozott arányban kezdettek igénybe vétetni. A kínálat és kereset szerepét cserélték; eddig az első volt nagy, most az utóbbi. E miatt a tűzi- és mindennemű épületfa ára háromszorosra emelkedett. Felvidéki községeink csak most ismerék fel valóban, hogy erdőszoros bérceik minő kincstárnak rejtenek, — s ezen fölismérés már is több helyütt a korábbiaknál szigorubb községi erdőszabályok életbe léptetését eredményezte. Tehát nem annyiban az erdőpusztítás kapott lábra itt, mint inkább gyarapodott az erdőjövdelem. Ily kedvező körülmények között — addig is, míg alkotmányos úton hozott erdőtörvényünk s erdőrendőri szabályaink lennének és erdőgazdászunk szakértők kezei közé kerülne — a közönségnek ugy kell gyakorolnia felügyeleti jogát, hogy a fokozódott jövdelem ne

csökkenjen, hanem mindinkább emelkedjék; a mi csak úgy lesz elérhető, ha nem hallgatunk némely naturalista erdőszerű kancsal tanácsára, a kik az erdőpusztítások megállítását tele torokkal hangszílyozván, egy-egy káposztáskert után, egész havasrések jövedelmét zsebre rakni óhajtanák, a mint történik Szt-Léleken, mely visszaélési eset a képviselő bizottmány előtt is fölemlítve volt és történt a fenyédei csereerdő folyamatban lévő felosztása alkalmával is.

Ilyen terbes munka után az izletes főtisztzi diszebed — fűszerezve még szép felkűszöntésekkel, a király- és családjáért, nemkülönbben hazánk jobb-jáért — nagyon jól esett. Kűnn ez alatt nagyban foly a választó csebulák csereberéje; munkálkodott a nemes anyaszék elismert kortesvezére. Én pedig látva ezt, búszke önértzetel kiálték föl: „Árpád apánk, ne félted ősi nemzedet!”

Másnap első sorban a választás eredményének felolvasása s a választottak fölesketése következett.

Vizsgálóbírószágunk három van. Ezek egyike, bűntügyi hátrálékai gyorsabb feldolgozása okán, kiegészítéért folyamodott, minek egy új állomás rendszerezését, vagy egy törvényszéki tag kiegészítő képi áttételét kell vala maga után vonnia. Az igazságügyi miniszter úrtól azonban tagadó válasz érkezett. Mert azon körülmény, hogy a törvényszéki elnök országos képviselőnek választott, sem az állampénztárnak terhére, sem a közszolgálat hátrányára nem szolgálhat; mert azon körülményből, hogy egyik törvényszéki ülnök a pertár vezetésével bízott meg, nem rendkívüli személyszaporítás, hanem a rendszeresített pertárnoki állomás azonnali betöltése következik; s mert végül, a kívánt segély megadásával járó kiadások fedezéséről az államköltségvetésben nincsen gondoskodva. Ezáltal a segélykérés kérdése megoldatlan, e részben nagy szélcsend állott be; az első „mert” azonban az állampénztár terhére és a közszolgálat megbízonyult hátrányára az itteni amphibialis hazafias élelmiség előnyére, továbbra is fenntartatni határozottatott.

A múlt évi házadó-bizottság elnökét s a Kolozsvárra küldendő bizottsági tagokat jelen évre is meg kívántuk tartani. A felszólalással foglalkozott bizottság tagjai helyébe pedig — minthogy azok időkűzben más alkalmazást nyertek — Szabó Márton és Ferenczi Miklós atyánkfiait kiáltottuk ki.

A mi a tényleges katonai szolgálat alól fölmentett mezei gazdák és néptanítók behívását illeti, alkotmányos véleményünk szerint, legcélszerűbb a mezei gazdákat október 15-ike, a néptanítókat pedig január 1-je után szólítani be; mert ezen idő a mi gazdasági viszonyaink között s a néptanítók állására és helyzetére való tekintettel, legalkalmasabbnak mutatkozik.

Udvarhelyszék az askotmányos élet tartama alatt még semminemű specialis kedvezmény előnyeiben nem részesült. Most a vallás- és közoktatásügyi miniszter egy intézkvénye azon örvendő biztosítást nyújtja számunkra, hogy a tanítóképződenek Sz.-Kereszturon leendő felállítására érdekében tett ajánlataink elfogadtatván, annak ez év őszén történendő megnyitása tekintetéből intézkedések fognak tétetni. Az egész országban alig terveltetett valahol tanító-képezde, mely a szűkeesség és helyi viszonyok által annyira indokolva volna, mint a kereszturi. Nagy is az öröm e fölött.

TÁRCZA.

Egy erdélyi országgyűlés II. József császár korában.

(Felolvasott a szerző Szilágyi Ferencz által a magy. tudom. akadémia második osztályának máj. 2-án tartott ülésében.)

I. II. József császár kormányrendszerének jellemzése.

Ha II. József császár uralkodását a vallásügyben kiadott, s a keresztényi türelem életbeléptetésével a lelkiismeret kényszerítését, mint a katholicusok és protestánsok között fenálló különbséget megszüntető intézkvényei tették főképp emlékeztetessé, s annak maradandó fényt kölcsönöznek — nem lehet tőle másfelől azon érdemet is megtagadni, hogy alatta a személyes szabadság eszméje is érvényre kezdett emelkedni, melynek ápolása fejedelmi gondossága egyik tárgyát képezte.

E nemes célja elérését a monarchia az örökös jobbágságnak, szerinte: „az emberiség inasi és rabszolgai lealáztatásának”) eltörlése, valamint a gondolat és sajtóinak engedett szabadabb mozgása által akará eszközölni. Tudva van, hogy az utolsó bizonyos korlátok között történt, mennyiben az előleges censura fenntartatott, annak szigora azonban nagy mértékben enyhítve volt, s valóban akkor az osztrák-magyar birodalom mindkét felében, túl és innen a Lajtán, széles körben mozgó, s a közvélemény és érület hű tolmácsának tartható sajtószabadság volt, mint ezt számos azon időbeli s a fölmerült egyházi és politikai kérdéseket meg-

*) Az 1783-ban június 4-én Nagy-Szebenből gr. Pálffy Károly magyarországi alkanczellárhoz intézett legfelsőbb kézirat szavai.

49-ben többször is, de különös Clam-Gallas hódító bevonulása alkalmával a szék nemes officiolatusa, huzamos ideig kénytelenített igénybe venni menhelytül a vadregényes Hargita borongó bérczeit. Ezen interregnum alatt a katonai hatalom hadi sarcozt rőtt a városra, melynek akkori előjárósága, saját terhének könnyítése céljából, 6,940 forint 85 krig székünk közsegeit is illetéktelenül részesítette. A szék az illető közsegek nevében, ezen összeget hadisarcz czimén már régóta és mindaddig eredmény nélkül követeli vissza a várostól. Most az úgy békés kiegyenlítés megkísérlése végett megint visszaérkezett. Mindkét félnek figyelemre kellene méltatni a példaszót: jobb egy sovány béke, mintsem egy kővér per, és megfontolni, hogy a vizsgálati költség, a vesztőfél terhére, már is vagy 600 frt körül jár.

Szűkeges lesz tudni azt is, hogy ezután az út, hid, név- és kompvmok gyakorolhatási jogának megnyerése nem királyi szabadaom, hanem a közmunka- és közlekedési miniszterium útján történik, és hogy ezen jogélvezet csak a vámtárgy berubázási és fentartási költségei törlesztésére szűkségtel időre terjed ki.

Következett ezután a különböző tárgyú és pártszínezetű átiratok hosszú sora, egy pár kivételével, a többi tudásul vétetett. Barsmegyének az Eszterházy-képtár országos költségen leendő megvásárlása tárgyában a képviselőházhöz intézett és megküldött felirata pártolólga fölterjesztetni határozottatott. Nemkülönbben hozzá járulnak a Háromszéken 49-ben elvérzett honvédek emlékének megörökítése iránt tervezett szobor fölállításához is magán segélyezés útján.

Udvarhelyszék nem restaurál. Magam sem. Mire való is lenne, erre a valószínűleg rövid időre újabb „belejárósi provisoriumot” állítani föl?

A szék királyi adóhivatala egy igen practicus irányú átiratot jövesztett a képv. bizottmányhoz, azt t. i., hogy Keresztur (nygynevezett) városa s Keresztur és Timafalva közsegek az adó behajtás könnyítése tekintetéből egy adószedő alá vonassanak. Hátha e három község — mely talajdonkép csak személyében három, de állatjában egy — nemcsak adózási, hanem politikai, igazgatási, rendőri, catastralis tekintetben is vékép egyesítenék?... Főtiszt ő mlga fölkeretett, hogy a kerületi királybíró s járási dultól fölvetelével az egyesítést kísértse meg, s az eredményről a képv. bizottmányt annak idejében értesítse. Az egyesítés csak javára, előnyére válnék mindhárom községnek. Nincsen is ott semmi más akadály, minthogy sok a notabilitás, a meddő rivalítás miatt úgy is sok communalis és municipalis mély sebet horozunk.

Egy reáltanodának Sz. Udvarhelytt leendő fölállítására még a negyvenes években meg volt pendítve, e végre alapítvány tétetett és adakozások történtek akkor és újabb időben. Az óta 30 év merült a semmiségbe; a tanoda még mindig késik az éji homályban. Adná Isten, hogy másképp legyen; különben e tárgyban a cultusminiszteriumhoz felirat intéztetett.

Szék házunkat már csak az ige tartja, hogy reánk nem omlik, kivált holmi eget rázó diotiók és választások alkalmával. A helyreállításra czélzó eddigi tervek egy szerkesztvék, hogy politicum és juriticum eum appartinentiis, egy földel alá kerüljenek, s ráadásul még a főtisztzi szállás is ott legyen. De mi történjék már most, mután

vitató érdekes röpiratok s nagyobb irodalmi művek is bizonyítják.**)

Annál inkább lehet sajnálni, hogy a felvilágosodott, születésével maga korán felülemelkedett császár a jogot, mit az egyénben tisztelt, a népnek meg nem adta, azt a törvényhozásból kizárta, általában a politikai szabadság s alkotmányos kormányforma becsét nem méltányolva, nagyszerű terveknek s újításoknak szentelt pályáján használni nem tudta, vagy nem akarta. Korának geniusa hozta ezt egybíránt magával; a 18-ik, vagy mint nevezték: „a felvilágosodás százada” nem kevésbbé a felvilágosodott absolutismus czimét is megérdemli.

Abból hogy II. József az alkotmányosság hasznát, jótékonyását nem ismerte, s attól idegen volt, minden bizonynyal nem egy tévedése, botlása valamint félsege és következetlen intézkedése származott; utjába a törvény mellőzése nehézségeket görditve, nem csak sok keserűséget okozott neki, de a kívánt célra jutásban is gátolta, közjóra szentelt tevékenységét elszibbasztá, annak sikerét megbírsítá; s így történt, hogy néha legjobb szándékból kezdett művét, míg egyik kezével építé, a másikkal azt, ugyszólva, maga lerombolá. Valóban a langeszt s nemes indulatn fejedelem érdekében méltán lehet néha csudálatos ellenmondást mutató eljárását fájlnai, ki barátja lévén az egyéni szabadságnak, nem látta át mégis azon igazságot, hogy a jogot, mi az egyes személyt megilleti, a polgári társaság is követelheti, mely annak bírása által lehet boldog és virágzó, sőt a szabadság ál-

**) Ilyenek voltak: Eibel bécsi egyetemi egyházi jogtanárnak: Mi a pápa? cardinalis? püspök? pap? többi ilyen híres röpiratait; valamint Zakharjanskak, a pápa titkos íródeákjának híres római levelei, mi magyar fordításban is megjelent. A 2-ik levél azon themát vitatja, hogy a felvilágosodás a lélek tivűsségére nézve ártalmas.

igazságszolgáltatásra való befolyás a tek. nemes muncipiumok omnipotentiaja alól emáncipáltak? Számítunk kell! Lehet-e kilátásunk arra, hogy az építkezésnek legalább fele költségét az országos alap fedezze? felirattal meg kérdezzük a bel- és igazságügyi miniszteriumokat.

A kórház kérdésére nézve sem vagyunk kedvező helyzetben. Hejh pedig sok, igen sok itt a gyógyítani való nehéz nyavalya: a nagyon elharapódzott rövid látás, a különféle cronius agy-, szív-, és más bajok stb. mind, mind radicalis curát igényelnek; minthogy e részben az alvidék sem képez kivételt, megtagadva centralisticus hajlamaimat, ezennel Kereszturra is kórházat projee tálok, annyiál inkább, mert az alvidék, az Udvarhelyre hozott áldozatainak semmi hasznát sem veszi. Különbben vigyázzunk, nehogy ha mindent eltalálunk igazítani, mődaink majd megnehezítenek azért, hogy reájok semmi teendő sem maradt.

Jött azután egy fegyveres, löporos indítvány. Én katonaviselt ember vagyok; szagoltam löport eleget; két kézre is tudok a fegyverrel bánni; ugyanazért egyelőre az egész dolgot tréfának tartottam, hanem később a mint látam, hogy az indítvány komoly, s olyan oldalról is támogatattik, a honnan legalább pártdekből nem vártam volna, megvallom, nem csekély vala megzeppenésem. Azt hittem: elvagyunk árulva bevagyunk kerítve, s az ellenség már valahol ott a Laposkő mögött ólálkodik. Nem is semmi dolog ám az ilyen forma harcziás diotió: „A székely ember fegyverrel születik!... (Eddig csak Miner-váról tudtam, hogy egész rüstunggal ugrott ki a Jupiter ur fejből) vassal és vérrrel szerezte hazáját!... (Igaz biz a, gondolám magamban, s még mint a bolondnak az is eszembe jutott, hogy mi vagyunk genus hominum bellicofissimum). És e vitézöl „dicső szabad „oh” nép, szabad fegyverhordatási ősi jogától megfosztatott!... akár győzelemben edzett karjait vágta le!... mikép védje így hazáját, alkotmányát ezredéves szabadságát?... „fegyver és löpor szabadság” — vagy halál!... vártam a riadó vizshangra: Életünket és vérünket! Mindazáltal — jöllehet az „oh nép” kedélye nem egy nagy hullámot vetett — a hajótörés ez uttal elmaradt. Később nyomára jöttem, hogy az egész fegyververgetés részint csupa kortesfogás volt, s mi aztán csakugyan az illetők számára meg is termette ohajott gyűmölését; részint egy a fegyverengedélyezés elnöki kezelője ellen rendszeresen folytatott újabb kiadás pöffeszkező vagdalódzása s szent irigységnek — tisztában voltam az egész honhazafias komediával. Csak azzal tépelődtem még: vajjon igaz-e, hogy én fegyverrel születtem?... Édes szültemet szokatlán hangon interpelláltam az iránt. Szegény öreg, megdöbbenve pillanta rám, s remegő hangon kérdezé: mi lelt édes gyermekem? — Azon ijedett meg, hogy elmémbe megháborodtam; én pedig szomorúan tapasztaltam, hogy a szabad fegyverhordatás ősi nemzeti jogát, születésemmel nem örököltem!

E tárgyról annyit tudok, hogy az absolut rendszer alatt, önvédelemre 5. vadászatra 10 pft. adtak, most pedig egy új forintért kapok fegyver- és löpor engedélyt. Azt is tudom, hogy jelen vi szonyaink közt engedély nélkül miért nem kap hatok; a ki pedig nem tudja, az ne legyen tónus adó bizottmányi tag, annál kevésbbé arogans tisztviselő; s még annál is kevésbbé jobboldali képviselő! vagy ha az, ne ámitson, a népben

dásait az egyének is legbiztosabban csak a törvények oltalma alatt álló szabad államban élvezhetik. S bár II. József császár e részben a francia nagy forradalmat megelőzve első volt, ki a vallásos és polgári szabadságot a trónon hirdette, dicső, magasztos eszméje sokat veszt becséből az által, hogy ő a szabadságot az állam életébe bevezetni képes nem vala, s birodalmát az alkotmányos kormányzás által nem fektette azon biztos és szilárd alapra, mi azt a bekövetkezett s keményen megingató belviharoktól megóvta, és a hatalom, jólét, dicsőség magas polczára emelte volna!

II. József császárnak trónralépése, s a biztosító kir. leirat.

Mária Therezának 1780-ban nov. 29-én történt halálával fia II. József római császár a német örökös tartományok, mint szintén Magyar- és Erdélyország trónjára lépett.

Az erdélyi nemzeti fejedelmek korában az uralkodás változásával, az új fejedelem az országgyűlésen a haza törvényei s alkotmánya megtartására esküt tett le, valamint az arra vonatkozó s elibeszabott föltételeket aláírta, s mindkét okmány törvénybe iktattatott. Másfelől ez alkalommal az ország rendei a fejedelem iránt tartozó hűségre meg esküdtek.

Az osztrák korszakban a fejedelmi föltételek és eskü a szokásból kimentek, s azok helyét az uralkodó által kiadott, de semmi törvényes erővel nem bíró ugynevezett biztosító kir. leirat pótolta, mig ellenben az ország rendei a hódolati hitet testületileg letették. Így a fejedelem és haza közötti kölcsönös szerződés megszűnt; a fejedelem irányában a haza kötelezettsége fenmaradt, de ez maga annak megfelelő jogát elvesztette.

II. József édes anyja halálát követő napon, nov. 30-án egy kéziratában arról az erdélyi udv. kanczelláriát értesítvén, egyszersmind megparan-

teljesíthetlen vágyakat ne keltsen! Merről fenyeget oly veszély? hol van személyünk és vagyónunk oly mérvben megátadva, hogy az által a szabad fegyverhordoztatás indokolva volna? Vagy tán az Udvarhely városi határ-kerülők lövöldözési barbár szokásait akarják önnök a szék népe közé általplántálni? Ez aztán a hazafiaság netovábbja! kár, hogy az indítvány elfelejtett: sok irányban tanulaos lett volna oda fenn is.

(Folytatása következik.)

Telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele Erdélyben.

H i r d e t m é n y.

A Kolozsmegyében, Kolozsvár, Segesvár és Szamosújvár sz. kir. városokban elkészült telekkönyv-szerkesztési munkálatok, illetőleg felvett telekkönyv-nyomok közzététele iránt.

A mlgu m. kir. igazságügyminiszteriumnak folyó 1870 dik évi ápril hó 27-én 7928. szám alatt kelt rendelete folytán a nevezett telekkönyvi munkálatokra nézve a következők tételnek közzé:

I. Az új telekkönyvek behozatala céljából, a helyezinelés Kolozsmegyében (az alább megnevezett közsegek kivételével), ugy Kolozsvár, Segesvár és Szamosújvár sz. kir. városokban teljesen befejeztetvén, a felvett telekkönyv-nyomok az azokhoz tartozó birtok részletlaistromokkal és vázlatrajzokkal együtt az 1870. évi június hó 1-től fogva, a II. alatt megnevezett törvényszékek mellett kirendelt telekkönyvi hivataloknak átadatnak, a hol azok megtekintése a kiszabott hivatalos órákban, mindenkinek megengedtetik.

II. A telekkönyvi hatóság teendőit végzi:

a) a kolozsmegyei törvényszék:

Kolozsmegye minden közsegeire és Kolozsvárosára nézve, kivéve: Győr-Vásárhely, M.-Sárd, Kara, Pata, Alsó-Zsolt, M.-Káiyán, Katona, Légen, Mező-Szilvás, Berkenyes, Faragó közsegeket, melyekben a helyezinelés még nem foganatosított;

b) Kolozsvár sz. kir. város törvényszéke: Kolozsvár sz. kir. városra és Felek községére nézve;

c) Segesvár sz. kir. város törvényszéke: Segesvár sz. kir. városra nézve;

d) Szamosújvár sz. kir. városra nézve.

III. Az 1870. június 1-én kezdődő s a fennemlített törvényszékeknél teljesítendő ügyletek és hivatalos cselekvényekre vonatkozólag a következő felszólítások és rendelkezések bocsátatnak ki:

1) Mindazon személyek, kik már a telekkönyv-nyomoknak hitelesítésekor létezett, vagy legalább még az 1870. évi június hó 1-je előtt szerzett tulajdon, — zálogbirtoklái — vagy haszonbéri jognál fogva, akár a fekvőségek megjelenése, vagy a bejegyzett birtokviszonyok kinyomozása tekintetében, a telekkönyv-nyomokban, valamely igazítást, kiegészítést, lejegyzést, hozzájegyzést, vagy átjegyzést igényelhetni vélnek, ezennel felszólítatnak, miszerint ebbeli igényeiket 1871. évi január 31-éig beazórlag annál bizonyosabban jelentésk be, minthogy különben ezen igények oly harmadik személyek kárára, kik 1870. június 1-től fogva a telekkönyv-nyomokban foglalt bejegyzések alapján, további nyilvántartási jogokat jóhiszeműleg szereznek, többé nem érvényesíthetők.

Ezen bejelentéseknek minden, a telekkönyvekbe még be nem jegyzett birtokjogokra ki kell terjednie, nem tévén különbséget, vajjon azok a már használaton kívül tett régi, vagy a jelenleg

csolta, hogy a néhai császárnénak 1740. trónralépésekor tett intézkedések, s azoknak a fenforgó esetben leendő alkalmazásuk fölül véleményes tudósítást, s a szűkeesség iránti leiratok tervét is helybenhagyás végett terjeszse fel.

E legfelsőbb rendelet következtében az udv. kanczellária maga jelentését még az nap a császárhoz felküldötte, s mellékelve a III. Károly király halála után a guberniumhoz, mint az ország rendelkezhez intézett két kir. leirat conceptusát, megjegyzé: hogy az elsőből, t. i. a guberniumhoz szólóbból, ki lehelne az alávont, s inkább „ad specialem” vonatkozó kötelezettségeket hagyni, miket egy más kifejezés pótolna, t. i. hogy Ő Felsőge minden altalvalóit „in communi et particulari” igazságos jogaikban megtartani fogja; másfelől, az ország rendeihez, kik összegyűltve nincsenek, azért ezuttal kir. leiratot intézni szükséges nem volna.

A császár e felterjesztésre, legfelsőbb határozatát azonnal leadta, melyben az udv. kanczellária véleménye szerint az 1740-beli kir. leirattól az alávont hely kimaradását maga is helyesnek találta, egyszersmind még egy pár hely kihagyását s módosítását is parancsolta.

A mi már a császári határozat értelmében az új kir. leirattól kihagyandó vagy módosítandó helyeket illeti: e részben mint legfőbb, s igen lényeges változtatás említendő, hogy az udv. kanczellária javaslata szerint, épen a leopoldi hitlevélnék, s az ország abban foglalt jogainak, szabadságainak megerősítése kimaradt a biztosító kir. okmányból, a mi pedig a régiebb ilyen kir. leiratokban benne volt, — s e lényeges kihagyás, az illető kir. intézkvény ilyen csonkítása, most legelőbb történt az osztrák korszakban; a császár továbbá e szavaknak: „verbo nostro caesareo regio,” valamint e helynek is: „Nos nullum Principis ac Regis boni munus intermissuros” kitörlését paran-

még vezetett bevallási, telek-, vagy más könyvekben, lapokban és lajstromokban előfordulnak-e, vagy sem, s akár nyújtott legyen valamely fél, bármi bíróságnál valamely általa szerzett fekvőség tekintetében birtokjegyzi kérvényt be és akár van ezen kérvény elintézve, akár sem.

A bejelentésre kötelezetnek különösen tehát mindazon személyek, kiknek birtokjogaik, a helyszínelési bizottmányál, sem önmaguk által, sem pedig az ezen bizottmánytól kirendelt képviselők által nem érvényesítették; vagy, kik állítólag erős, vagy közös birtokjogukat, a bizottmányilag kitűdött és a telekjegyzőkönyvekbe bejegyzett tetteles földbirtokos ellen, a helyszínelési szabályok által kijelölt módon igazolni képesek nem voltak, állítólagos igényök akár van a telekjegyzőkönyvekben, vagy az általános tárgyalási jegyzőkönyvben feljegyezve, akár sem. (Folyt. következik)

Felvilágosítás

a piaci nagy templom körüli épületek lebontását illetőleg.

A „Kol. Közlöny“ 56 dik számában: „Többben az udvös czélra adakozók közül“ aláírással felszólalás történt az iránt, hogy a kolozsvári piaci templom körüli épületek lebontását illetőleg a tettek órája évről évre késvén, kéri a szépitőbizottmányt, világosítsa fel arról, hogy mi gátolja a templom körüli épületek lebontását és mikorra remélhető azoknak lebontása, — a szép czélra adakozóknak ezen kívánata folytán a piaci templom körüli épületek lebontására alakult választmány kötelességének ismeri, a kívánt felvilágosítást következőben nyújtani:

Az előleges munkálatok miként történt lefolyásáról annyival kevésbé szükség itten említést tenni, minthogy a tisztelt adakozók ezekről már nagyobbára birnak tudomással; — a felvilágosítás kiindulási pontjával azon momentumot választjuk tehát, midőn a kolozsvári r. katb. piaci nagy templom körüli épületek kisajátítása tárgyában működő egyházi és városi bizottság között, a kisajátítás módjára és menetrendére, ugyesint annak feltételeire nézve az egyezés megkötött, és ez történt még 1868. november. 17 kén.

Ezen bizottságok által ajánlatba hozott ki-egyezesi tervezet mind az egyházmegyei tervezet, mind pedig Kolozsávar város képviselő testülete által elfogadott, a lebontandó épületek lebontására határidőül 1869. Szentmihály napja tűzvetvén ki; sőt a városi képviselőtestület fényes bizonyítékát adta az ügy iránti buzgalmanak, midőn 1869. ápril 4-kén 48. sz. a. elhatározta, hogy a templom körüli épületek sorában fekvő két mészárszékét öt év alatt saját költségén kisajátítja és lebontatja.

Ekkor már közel lévőknek gondoltuk azon időt, midőn ezen a város piacát díszletlenít, a ritka szépségű templom és torony pusztulását sietlőt és mondhatni okozó templom körüli épületek legalább részbeni lebontását megérjük és annak örvendhetünk. Ámde másképen fejlődött az ügymenet.

csolta, végre a fennálló dicasteriumoknál, törvényszékeknek, s más hivataloknak szolgáló különböző tisztviselőket, birt. állomásokban véglegesen megerősítette, a mit pedig az udv. kancellária egyelőre csak úgy javasolt, hogy az ideiglenesen történjék.

Szóval: a császár által uralkodása kezdetén az ország szabadságainak biztosítása, mint fennebb már érintve volt, csupán általános kifejezésekben történt; az alkotmány, a törvények, főképp a leopoldi hűbeli megtartása a kir. leiratban meg nem említették.

III. Az udv. kancellária véleménye csupán homagium végett tartani országgyűlést.

Az erdélyi guberniumnak a császárné halála következtében, 1780. deczemb. 6. an az új uralkodóhoz tett, s maga méltó fájdalomát és keserűségét kifejező, örökös hűséget s engedelmességet fogadó, Ő Felsége trónralépését üdvözlő, egyszeresmind az országos gyászünnepekre vonatkozó intézkedéseit jelentő tudósítása az udv. kancelláriának alkalmat adott 1780-ban deczemb. 21. én kelt feliratában a felség figyelmét az ország által leendő homagiumra, vagy a hódolati esküre felhívni.

Ámbar III. Károly halála után, 1740-ben azon eskünek a k. és rr. által, még pedig, mint az alkotmány és régi szokás kívánta, országgyűlésen leendő letétele, elhatározott, mi a következő 1741-ben egybehívott országgyűlésen meg is történt, s bár azóta sem a törvények, sem a régi usus változást nem szenvedtek, — az udv. kancellária mégis az országgyűlésnek egybehívására nézve maga kételyét, sőt aggodalmát kijelenteni kötelességének ismerte.

Hivatkozik e részben az udv. kancellária azon körülményekre és időviszonyokra, mik Mária Theresia uralkodása kezdetén a homagium kérdése nélkül is az országgyűlés tartását szakszerűségét tették, midőn egyfelől a pragmatica sanctio épen akkor lépett hatályba, másfelől a külföldön következtében a királynéknak rendkívüli segélypénzt kellett az ország rendeitől kérni, kiknek akkor az adó elvállalásáért s repartíciáért is gyakrabban össze kellett gyűlniük.

A létrejött egyezmény ugyanis a püspök ő nmlgához 1869. június elején megerősített végett feltérjesztvén, az egész munkát néhány hét múlva több rendbeli megjegyzések kíséretében vizs-szaktudott; — a tett észrevételek, megjegyzések, illetőleg aggályok eloszlására esetleg constatirozására az egyházmegyei választmány egy albizottmányt nevezvén ki, ezt munkálatának mielőbbi fogamatba vételére utasította. A további lépések tehát e munkát beadásától vannak függésbe téve, e szerint a városi választmány teljes megnyugvással elmondhatja, hogy a közbejött késedelemért a fel-lelősség őtet nem terheli.

Kolozsávár, május 13. 1870.

A kisajátításra kiküldött városi választmány.

UJDONSÁGOK.

(—) Gr. Mikó Imre ő n. méltósága, volt közlekedési miniszter, városunk közszeretében álló országgyűlési képviselője tegnapielőtt Pestről pár napra körünkbe érkezett.

(—) E hó 12-én este a volt nápolyi király II. Ferenc, felséges királynéknak sőgora, Pestre érkezett. A volt király a bécsi udvari látogatni volt Bécsben, s onnét rándult le Pestre. A volt királyt a gőzhajói állomáson gr. Andrássy miniszterelnök várta, s ő felsége a gróf fogatján kocsizott fel Budára, s a főváros egyik hotelében szállt meg. 13. án d. e. a király két szárnysegéde kíséretében több pesti közintézetet tekintett meg, köztük az akademia palotáját is. Az akademiában Hunfalvy Pál fogadta a királyt, megmutatva a termeket s nevezetesen a könyvtárt.

— A jogász-egylet tárgyában közlebből a punkban is közzétett felhívás folytán f. hó 15. én a megyeház nagy termében szép számmal jelentek meg az érdekeltek: hivatalnokok, jogakad. tarárok és ügyvédek. A gyűlés elnökéül kolozsmegyei törvénzéki elnök Biró Pál kiáltatván ki, elnök a következő három kérdést teszi fel: 1) Szükségesnek látja-e a gyűlés egy Királyhágón inneni jogász-egylet alakítását Kolozsávról? 2) van-e nálunk elég szellemi erő, s illetőleg jogtudományval foglalkozó egyén egy ily egylet megalakulhatására? és végre 3) ha e két kérdésre igonell felelünk: önálló batáskörrel birjon e ezen egylet, vagy csatlakozzék a Pesten alakulóban levő országos jogász-egylet? — A szót erre Simon Elek ügyvéd vette fel, az egylet megalakítását szükségletlennek tartván, miután Pesten egy, a magyar korona egész területére kibátó ilynemű egylet van alakulóban, melynek alapszabályai már szét is küldettek. Horváth Sándor pénzügyi igazgató nem ismeri még az előtte szóló által említett alapszabályokat; nem tudja, vajjon mint fiók-egylet, vagy mint tagok kell hogy az orsz. egyletbe csatlakozzunk, s ezért az ügy érdemébe bocsátkozni az alapszabályok áttekintése és megvitatása előtt nem is akar, s e végre egy bizottság kiküldését véleményezi. Galgóczy Károly ugyan e nézetben van, mire elhatározott a bizottság kiküldése, melynek feladata a Pesten alakulóban levő orsz. jogász egy-

E körülmények az új császár trónralépése alkalmával fenn nem állanak, jelesen, mi az adó-kivetés kérdését illeti, arra nézve azóta egy külön normativum lett életbe léptetve, s így az a rendek befolyása nélkül is felhajtják; az országgyűlés egybehívása azért nem mulhatatlanul szükséges, azt csupán a homagiumért tartani nem kelene, sőt tanácsosabb volna mellőzni, s a hódolati eskü letételét más, és bár nem törvényes, de a törvénnyel mégis megegyeztetethető módon eszközölni. Tekintve, hogy a tartományi pénztár akkori szorultságában nem volna képes az országgyűlés tartására kívántató költségeket hordozni, továbbá a rendeknek sem lehetne megtiltani: szokásuk szerint, maguk sérelmeikkel előállni, mik a kedélyek igazgatásával azokba elégtelenségeit hite-nének el, a mit főképp egy uralkodás kezdetén gondosan eltaláltni kellene, az udvari kancellária az utóbbi, t. i. a hódolati ténynek országgyűlésen kívül leendő végrehajtási módját ajánlaná, azon hozzáátételel, hogy ha a czélba vett új institutiók oly mértékben megszilárdulnak, midőn azokat „törvényesítés végett“ — zur Legalisirung — a rendek elé be lehetne terjeszteni, akkor az országgyűlést egybehívni szükséges, s a rendeket is lehet sérelmeikkel meghallgatni méltányos volna.

Az udv. kancellária véleménye szerint azért a homagiumot az egyes kerületekben, t. i. megyékben, székekben s külön törvényhatósággal bíró községekben kellene letéetni, s arról az illetőktől alalt s a guberniumhoz beküldendő hódolati oklevelet kellene készíttetni. Az udv. kancellária egyezersmind ez ügyben az erdélyi gubernatort meghallgatandónak vélné, ki a dolgot vagy az egész gubernium elé terjesztené, vagy csak a bizalmára méltatott kormányzéki tanácsosokat kérdezné meg, s így arra nézve: hogy mit kellene a homagium kérdésében tenni? maga véleményes tudósítását az udvarhoz felküldené.

A császár legfelsőbb határozatában az udv. kancelláriának meghagyta: a gubernatort meghallgatni, s annak nyilatkozatát felterjeszteni. E császári parancsot b. Reischach 1781 ben január 3-án a gubernátornak elnököleg megírta.

let. alapszabályainak megvitatása után véleményes tudósítást tenni s illetőleg a gyűlés elnöke által feltett kérdésekre indokolt feleletet adni. Végleges határozatot akkor hoznak, ha a bizottsági munkálat elkészül. A bizottság következőleg alakult: elnöke Horváth Sándor, tagjai Zareczky, Berde Áron, Halmágyi Sándor, Simon Elek, Bokros Elek és Brenesán Sándor.

(—) Számtalanszor felszólaltunk már azon zsarolások miatt, melyeket a helybeli bérkocsisok gyakorolnak a közönséggel szemben; úgy látszik, ha rendszabály van is olyan a milyen, nincs ki gondoskodjék a végrehajtásról. Mindennapi dolog, hogy egy egyfogatu bérkocsin a piacztól az indóházig tett utért egy forintot rántanak az emberen, jöllehet az árjegyzék szerint 40 kr. áll. Vegye a rend-örtség tudásul ez újabb felszólamlásunkkal.

(—) Bokros Elek, volt kolozsmegyei tlnök, ügyvédkedését megkezdte.

(—) Ez előtt pár nappal egy külvárosi földész neje megőrült a miatt, hogy csekély tartozásért ingóságai lefoglalására törvényszéki végrehajtók mentek házhoz.

(—) A Székelyné emléke ügyében kiküldött bizottság felkérése folytán Fejérvári Antal úr azt a dícséretre méltó ígértet tette, hogy egyik szini előadása jövedelmének felét a nemes czélra adandja. Méltó elismeréssel jegyezzük fel ezt; egyszeresmind minél nagyobb közönséget óhajtnak amaz előadásnak.

(—) A helybeli ev. ref. főtanoda ifjúsága szombaton fogja megtartani májálisát a monostori erdőn.

(—) F. hó 14-ről távürgönyzik nekünk Segesvárról: Tegnap este 7 és 8 óra között Bun helység felett felbúszakadást láttunk, mely egész sor házakat lakóival együtt elsodort. Mostanig 90 halottat találtak. Báró Szentkereszty Zsigmond a szerencsétlenek körül nagy önfeláldozást és tévkenységet tanúsított. F. hó 15 kén ezt távürgönyzik: A tegnapi tudósítást kiegészítőleg tudatom, hogy 80 ház sodortatott el s áldozatul 200 élet esett. E szám tulsóknak látszik.

— A „Kol. Közl.“ 55-dik számában a honvéd menháza adakozók között hibásan áll Miske István Miske Istvánné szül. Vajda Ágnes helyett. — A Dobokamegyéből eddig küldött adakozásokon kívül még utólagosan beküldött a széki-járásból székiúj birtokos t. Placsinár Bálint úr részéről a Batthyányszoborra 1 frt, a menháza 1 frtot, továbbá a búzajárásból szolgáló Felszegei Ádám újtán 20 frt 59 kr az említett két czélra, mely összegek a tisztég által küldettek fel egyenesen.

Buda ostroma alatt 1849 ben Lenner Jó-zsef budai polgár egy tiz akós hordót készített, melyet szakfériák kiűnő műnek tartanak. Belől két részre van osztva, egy, hogy egyszerre kétféle bört tarthatni benne. Egyik oldala tiszszögű, másik tojásdad s kívülről magyar jelvényes faragványokkal van díszítve. A Buda bevételének örömeire tartott néptünemény e hordó volt az első hely, melyet tulajdonosa fehér és sötét borral töltött meg. A tulajdonosa azóta gondosan őrizte e művét, mely őt 21 éven át elmúlt dícső napokra emlékezteté és most május 21. én, a vár bevételének évfordulóján, a nemzeti múzeumnak szándékozik azt adni. Saját kiűnő borával tölti meg, s azt a testvérfőváros körháza közt kéri szétosztatni, míg a hordót magát a vár bevételének emlékére a múzeum gyűjteményének ajánlja fel.

(—) Közlebb Pozsonyból egy több tagból álló küldetés; fog tisztelkedni Alsosuton a belga királynénál, hogy ünnepélyesen fölkerje a megjelensre a honvéd-zászló fölcsatolásánál.

(—) A N.-Váradon elvázott lengyelhős Rulikovszky Kázmér szobrát Bécsben készítik. Mintáját Szeredinecky Ferdinánd altiszt rajzolta.

(—) A Maros vize a sok esőzés miatt több helyt kiáradott; az aradiakat pár nap óta rémitgeti a nagy víz. A mi Szamosunk is nem egy helyen csapott ki medréből, s az áradás miatt az indóház végéül megkezdett vasúti hid építését se lehet folytatni.

— A várad-kolozsvári vasúton B. Hunyadtól N.-Váradig f. hó 14 kén gördült el akadálytalanul az első szekér, szép társaságot szállítván N.-Várad felé. A vasúti tanácsosok, köztük gróf Eszterházy Kálmán kolozsmegyei főispán, b. Bánffy Albert és Paget, továbbá a társulat főnöke Eckersley utaztak egy társaságban Budapestre a szokott havi gyűlésre. Mindenesetre felvillanyozó jelenség most, midőn igen sokan, — meg nem fontolva, mily óriási munka lett végrehajtva egy rövid év alatt — feladták abbeli reményüket, hogy e vonal még az idén átadassék a közforgalomnak. Várva várjuk, hogy ne csak egy szekér robogjon el, hanem a rendes vonatok közlekedjenek.

(—) A kerek. miniszterium Magyarország és Erdély összes törvényhatóságait felhívta, hogy arról: miként állanak a különböző gazdasági, ösi és tavaszi vetemények, — a szőlő- és gyümölcsültetvényekben tett-e kárt s minő mérvben a szigorú tél? egyáltalában minő kálások vannak az idő szerint a folyó évi termésre? jelentést tegyenek. Az első jelentés feltérjesztése után 14 nap múlva a jelentés ismétlendő lesz.

(—) Hamilton herceg rosz üzletet csinált. A francia plebiscitum kitűzésekor ugyanis fogadott, hogy a császárág nem kap 5 millió „igen“ szavazatot; az 5 millió meghaladó „igen“ szavazatok mindenikeért egyegy Luisdort ígért ellenfelének, míg ez viszont arra kötelezte magát, hogy az 5 millióból hiányzó minden „igen“ szavazatát 2 Luisdort fizet a hercegnek. E szerint most Hamilton herceg, a még hátralévő szavazatokat nem tekintve, 2.160.341 Luisdort tartozik fizetni ellenfelének. Szép, ha igaz.

(—) Debrecezenben eltöltötták a kucséber-játé kof. Nálunk sem ártana, ha kisé utánna nézne a rendőrség mit mivel a szörnyen megsaporozott kucséberhad, mely ellen nem egyszer hallunk méltányos panaszt.

(—) A barsmegyei 61-ik honvédszászlóalj de-rék parancsnoka, Lamos Sándor, közlebből nagy hadgyakorlatot tartott zászlóaljjával: több mértföldre elgyalogolták, tábornok utítotték, előőrseket állították ki, czirkáltak, sőt éji támadást is rendeztek s azt

szuronnyal verték vissza. Nagy közönség gyűnyörkődött az ifjú katonák által legzabatosabban végrehajtott ome hadműveletükben, melyek honvédeink harcoképességéről tesznek tanúságot.

— Beküldetett. A sz. keresztúri unitár gymnasium ifjúsága dalárdája nyilvános közönséget szavaz t. Stóger Béla úrnak azon szíveségeért, hogy több rendbeli énekdarabokat, lemásolás végett, a legnagyobb előzékenységgel bocsátott rendelkezésére. Sz. Keresztúr, május 8. 1870. Kozma Ferenc a dalárda megbízásából.

A kolozsvári takarékpénztár üzlet-forgalma 1870. ápril hóban.

Bevétel:	
Pénztári maradvány mart. 31. én	41,687 frt 59 kr.
184 betét után	38,235 frt 40 kr.
Visszaíratott váltók	74,415 frt 98 kr.
Visszaíratott előlegekért	915 frt — kr.
Befizetett kamatok, váltó- és előlegek után	2209 frt — kr.
Illetékek	653 frt 71 kr.
Többek számlájára	500 frt — kr.
Házbér	25 frt — kr.
Visszahúzott elhelyezmények	5000 frt — kr.
Ezek után befizetett kamat	73 frt 32 kr.
Bécsi bank háztól, eladott érték-papírok után	18,540 frt — kr.
Értékpapírok kamatai	265 frt 84 kr.
Államilleték előlegek után	29 frt 70 kr.
Összesen:	182,550 frt 54 kr.

Kiadás:	
Visszaíratott betétek s tökécsített kamatok 79 tét.	32,721 frt 59 kr.
Betételek után fizetett folyó kamatokra	52 frt 56 kr.
Leszámitott váltókra	80,861 frt 61 kr.
Előlegekre	16,180 frt — kr.
Készletési költségekre	10 frt 57 kr.
Tisztí fizetések	141 frt 66 kr.
Házbér	400 frt — kr.
Választmányi tiszteletdíjakra	8 frt — kr.
Felszerelvényekre	60 frt — kr.
Értékpapírokra	29,476 frt 72 kr.
Kifizetett részv.-kamat és osztal.	576 frt — kr.
Értékpapírok után kamatmegtérítés	94 frt 42 kr.
Pénztári maradv. ápril. 30.	22,067 frt 41 kr.
Összesen:	182,550 frt 54 kr.

Színház, művészet. (—) Mult pénteken Prohászka és neje tartott búvészi előadást üres színházban. Prohászka úr maga pár év előtt „a török szultán udvari búvésze“ czime alatt látogatott volt meg. Tehetségét már ismerjük. Néhány mutatványát, például a tallérokka, tojásokkal elég ügyességgel hajítja végre. Kovács Gyulát azonban nem zavarta az üres ház. A pótlékul előadott „Ha te úgy, én is úgy“ című kis vígjátékban ritka humorral játszott. Dancz Nina is dícséretet érdemel. Szombaton (május 14-kén) Blaháné R. L. asszony jutalomjátéka szép sikerrel folyt le. A ház egészen megtelt. A vendég művésznő kitűnő tapsael és koszorúkkal fogadtattott. Tisztelői egy szép karperecz, mellű és függőköl álló értékes emlékekkel is meglepték, mely Harai Victor alkalomszeri szónoklata mellett adatott át. Éneke és játéka ma is kitűnő vala. Igen szép és kedves Helena volt. Vasárnap mint népszimul énekesnő mutatta be magát kedves vendégünk a „Rokkanti huszár“ ban Marcsa szerepében, még pedig kiváló eredménnyel. A magyar népdalokat színtoly kedveséggel adja elő, s a népies játékokban jellemző otthonosságot és csint tanusit.

(—) Holnap Blaháné asszony utolsó vendégjátékát itt először: „Könyv-levéltár“ operette 3 felvonásban Sippétöl.

— A „Hilaria“ dalegyet, mely életképességének annyiszor adá tanujelét, f. hó 14 kén ülte meg egy éves fennállásának ünnepét. A teljesen sikerült hangverseny s a vendégek nagy száma élvezetessé, kedélyessé tévük az estét, mit emelt a vendéglős részéről jó és pontos ellátás, szolgáltatás és a vendéglős díszes átalakítása, miért a Biasini szállodat is részben birt Ajtai, mint az „Ujvilág“ új vendéglőse, dícséretet érdemel.

(—) A pesti nemzeti színház igazgatósága is készült a Beethoven százados tünneplényének megülésére, melyen Goethe híres „Egmont“ ját Beethoven zenéjével és „Fidelit“ szándékoznak előadni, s tervben van, hogy Liszt, Joachim és Reményit is hívják meg közreműködésre.

(—) Dráguss Károly színész és színigazgató Esztergomban, május 11 kén, reggel 4 órakor, sorvasztólázban meghalt.

KÜLFÖLD.

Páris, május 13. Tegnap este nagyszámú csoportok járkáltak a Faubourg du Templem keresztül; rendezavarások azonban nem fordultak elő. Csak két elfogatás történt. A „Gazette des Tribunaux“ szerint a hétfő óta elfogottak száma 558.

A plebiscitum feletti szavazás összes eredménye Algírban így áll: 41,213 igen, 19,484 nem. Ebből csak az algíri hadsereg: 30,165 igen, 6,029 nem.

A „Journal Officiel“ írja: Tegnap a császár és császárné nyitott kocsiában, örkisérlet nélkül, a rue de Rivolin, és a rue de Turbigen át a Jenő-laktanyába kocsiztak, s egy csapatot, valamint a nép által a legmelegebben üdvözöltettek. Ő felségeik a laktanya szobáin át járkálván, „Éljen a császár, császárné és cs. herceg!“ kiáltásokkal üdvözöltettek. Innen a boulevardokon és az élyseki mezőkön át a Duploix-laktanyába és az Ecole militaire-be mentek, hol a csapatok által élénken üdvözöltettek. Az egész kocsizás alatt a nép minde-nütt lelkesülten fogadta ő felségeiket.

A császár azon indítványt, hogy a görögországi ügyben egyttlen lépés lenne teendő, magáévá tette. Franciaország azt akarja, hogy a nagyhatalmak, egy felállítandó enquete ntján, gyakorlati határozatokat létesítsenek.

— A „Constitutionnel“ a szavazásra vonatkozólag ezeket írja: „A harc be van fejezve, a forradalom le van győzve! Hét millió választó üdvö-

zülte felkiáltásával az új szabadelvű császárságot, a utasította el magát a „Marseillaise” és a „Gazette de France” kombinációt. Egy némely nagyobb központ kivételével, melyek a rend és haladás eszméi ellen rendszeresen szoktak küzdeni, a városok is csatlakoztak a vidékkel, hogy az engesztelhetetlen propagandái ellen protestáljanak. Ez a szabadságra nézve nagy és teljes diadal.”

A „Constitutionnel” a császárnak egy Canrobert tábornagyhoz intézett iratát közli, mely 11. é. közöltetett a párisi sereggel. Abban ez mondatik: „A párisi sereg szavazata fölött oly nevelés és talzott hírek terjesztettek; hogy örömmre szolgál, űnt, annak a parancsnoksága alatt álló tábornokok, tiszték, katonáknak tudomására juttatására kéri

meg, hogy irántuk táplált bizalmam sohasem lön megingatva.”

London, május 13. A „Times”-nak egy washingtoni távirata szerint a kiküldött felmérési expedíció a Daria földszoros átfurását kivétel nélkül nyilalkoztatta.

Madrid, május 12. Mintán Espartero a királyi való jelöltséget visszautasítja, most ismét Hohenzollern Lipót hercege, Don Fernando király vejének jelöltségéről van szó.

Florenz, május 12. A minisztertanács elhatározá, hogy Siciliába és Calabriába csapat erősbítések küldendők. Állítják, hogy a fölkelők összeállításában vannak Mazzinival, s hírszerint Garibaldi fia is részes lenne a fölkelésben.

Az „Opinione” jelenti: Cecinában új banda alakult, mely a catanzaroival egyenlő politikai jellemmel bír. A kormány csapatokat küldött oda.

Genova. Az itteni erődök szigorú őrzet alá vétettek, mivel attól félnek, hogy a felmerült forradalmi csapatok valamely csinyt követhetnének el.

Berlin, május 13. Az orosz császár ma ideérkezett.

Mint Galaczból jelentik, f. hó 8. kán ment az első vasúti vonat Brailából Buzentól két mérföldig. Két hét alatt a vonal Buzenig készen leand. 10. é. ment az első személyvonat Galaczból Tekesbe és vissza. A galaczi főnök s több más notabilitások is a vonaton voltak. A Buzentól Bakurestig s a

Tekesztől Románig menő vonalak július vagy augusztusban fognak megnyitni.

Távíratl tudósítás a bécsi börzéről.

Május 16. n. 5% Metalique 100 frt 60.45. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 69.80. Kamat 60.45. 1860. Kölcsön 96.40. Bankrészvény 724. Hitelintézet részvény 200 frt 256.80. London 10 ft at. 100 frt. 23 1/2 kr 123.95. Ezüst 121.50. Cs. királyi arany 5.86 1/10. Napoleondor 20 fran: 9.88 1/10.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 79.75. Temesi 78.50. Erdélyi 75.60. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Szám 2545. 1870.

HIVATALOS.

Hirdetmény.

Ügyvéd **BOKROS ELEK** annak a tekintetes m.-vásárhelyi kir. ítélő táblától nyert ügyvédi jogosítványa a mai napon tartott törvényszéki ülésben kihirdetve, ennek megőrténte, nevezett ügyvéd kérésére azon hozzáadással hozatik köz tudomásra, hogy ügyvéd Bokros Elek ebbeli működését folyó hó 9-én **megkezdvén**, lakása Kolozsvárt fűtér gróf Gyulai-féle ház.

Kolozsmegye törvényszékének. 1870 május 10-én tartott üléséből.

NEMHIVATALOS.

(207) Bélyegmentes.

Vasutsin-szállítás.

A magyar kir. keleti vaspálya-társaság ezennel köz tudomásra juttatja a vaspályasinek szállítását

Alvincztől N.-Szebenig és Medgyesig

következő föltételek mellett: egy-egy mázsáért fizet **ALVINCZTOL NAGY-SZEBENIG**

60 krajczárt, ALVINCZTOL MEDGYESIG 1 forintot.

Egy-egy vassin körülbelől 4 1/2 mázsányi. Egy pár vontató marhával 4—6 sint lehet szállítani.

Eszerint egy szállítmánynyal Alvincztől Nagy-Szebenig a szekeres **10 ft. 80 kr. — 16 frt. 20 kr.,** — Alvincztől Medgyesig **18—27 frtot** kereshet.

Az alvinczi pályaudvar-raktárban terűs szekérrel jelentkező mindenik szekeres a szállítandó sineket egy szállítási jegy kíséretében átvevén, a rendeltetési lerakó illetőleg átadási helyen (N.-Szebenben, Medgyesben) a sinek és szállítási jegy átadása alkalmával naponként reggeli 6 órától estvéli 6 óráig a szállítás árát **készpénzben** kikapja.

Figyelmeztetés

a t. cz. n. érd. férfi-közönséghez!

Üzletem fennállása óta Kolozsvárt, minden törekvésem arra volt irányozva, hogy a t. cz. n. érd. közönség szükségének leggyorsabb és legkönnyebb kielégítésére alkalmat nyissak; azon cikkeknek, a melyek a kolozsvári piacon vagy éppen nem, vagy csak nehezen voltak megszerezhetők, **nagyválasztéku raktárt** állítottam, szóval: igyekeztem minden hiányzó cikket meghonosítani üzletemben, s

nagy Bazárom

fényesen tanuskodik buzgalmam eredménye mellett.

Lankadatlan törekvésem következtében eljutottam annak belátására is, hogy ámbár üzletem a t. cz. n. érd. férfi-közönségnek kész bécsi lábbelikben a lehető nyújtja ugyan, de minden igény, izlés és kívánság kielégítésére még sem elégséges; azért szövetkeztem Kolozsvár legelső cipész-képességével — **Schwarz Károly** urral, a kinek vezetése alatt

férfi-czipész-műhelyt

nyitottam, a melyben mindenféle férfi-lábbelik **gyorsan és jutányosan fognak készítettetni**, és akkép intézkedtem, hogy a megrendelt cikkek a kívánt időben pontosan készen lesznek, s a t. cz. megrendelők nem lesznek azon boszantó kellemetlenségnek kitéve, hogy az ígért időre a megrendelt tárgyat meg ne kaphják.

Bár hol és ki által készített lábbelik **kijavítása elvállaltatik.**

Műhelyünkben készült lábbelik **kijavítása ingyen történik.**

Vidéki megrendeléseknél a viselt lábbeli beküldése **elégseges**, főképp hogyha a t. cz. megrendelő annak netaláni hiányosságát is tudatja.

A megrendelések csak is a „**nagy Bazár**”-ban fogadtatnak el.

Új üzletemet, melynek felállítására a n. érd. t. cz. férfi-közönség kényelme tekintetéből határozottam el magam, s melynek termékei minden részben **vetekedni fognak a bécsi készítményekkel**, sőt tartósságban azokat felülmúlandják, a t. cz. n. érd. férfi-közönség pártolásába ajánlván, maradtam tisztelettel

Kolozsvár, május hó 1870.

CSAPÓ SÁNDOR.

(223) **KRAMPL ANTAL**

Kolozsvártt

(boltja monostor és sétaterulca szeglet, Deézsi Ferenc ház.)

női szabó-mesterséghez tartozó megrendeléseket, legpontosabban és leszállított árban. Üzletemet mint szabószat tanmodoromat újból is a közönség figyelmébe ajánlván maradok teljes tisztelettel **KRAMPL ANTAL.**

(165) **Hirdetés.**

Bécsből es. k. udvari zongoragyártó Sch weighofertől, éppen most érkezett hozzám le, egy elegáns, gyönyörű hangu

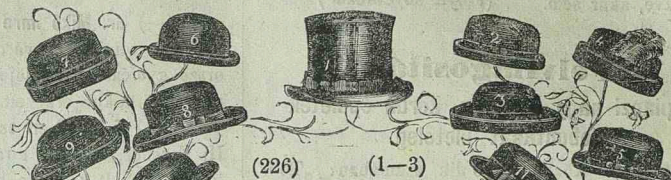
ZONGORA eladásra, hol van még egy eladó ócska **zongora** is kezdők számára 40 frt. olesó áron, és és egy eladó régi híres krémonai **hegedű** — Amáti készítménye 1657. évben készült, utolsó ára 100 frt. Ugy havi bérbe kiadandó zongoráim is vagynak.

GYULAI SÁMUEL, bel-farkasutca 81 sz. ház.

(216) **Hivatalos meghívás.**

Mely által nemes aranyos-széki szt. mihályfalvi **Tar Dénes** részéről neje **Török Juliánna**, min. a ki a férje által el-lene indított válóper elől, valahol rejtezkedik s holléte nem tudatik, törvényesen meghívatik ezennel az **Ar. Rákoson, július 6. d. kán**, az unitárius paplakban tartandó választó papi törvényszék eleibe ügyének védelmére — ellenesetben az ő meghallgatásán kívül, ki fog mondatni az ítélet. Kelt Toroczkon május 6-án, 1870. Koronka Antal m. k. Ar. Torda küri unitárius esperes.

Kováts Károly

Ujonan nyitott üzletében a legdivatosabb

férfi és gyermek

nemez, szövet, szalma és ozilinder kalapok, mely utóbbiakra különös figyelem fordított; házi és utazó selyem sapkák különféle színekben, és bármely alakban; úgy szintén **nyakkendők, férfi-íngék, kiegészítők, és gallérok**; finom prágai **férfi-női és gyermek kesztyűk**, a legnagyobb választékban; továbbá **esőernyők, séta-botok** jutányos áron kaphatók.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítettek.

Kolozsvártt.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi uton gyógyít a nehézkör valódi orvosa **Dr. Killisch O. Berlinben**, jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (97) 17/5 (23—156)

(95) **Isten áldása Kohn-nál Bécsben!!**

Váltóiroda, tőzsde- és sorsjáték-iroda.

Vásárlása- és eladása mindenféle állam- és üzletpapírnak, arany- és ezüstpénznek, tökeelhelyezések ajánlása, szelvények beváltása és felvilágosítások.

Sorsjáték-iroda. Sorsjegyek és igérvények minden húzásra. 20-ad részletjegyek 1864-diki államsorsjegyekre a 8 frt., hitelsorsjegyekre a 10 frt.- egy ily részletjegy megvásárlása által a tulajdonos azonnal játszik egy húszad részére a részletjegyben pontosan körülírt és nálunk letéteményezett sorsjegyek, és e sorsjegy egy húszad részéig az ő tulajdonosa. Ily részletjegyeket a napi árfolyam szerint mindig visszavesszünk.

Sorsjegyek részletfizetésre. 1864 ki igérvények a 3 frt. Tőzsde-üzletek, mintegy 500 frt. letétemény lefizetése mellett minden egyes tőzsde zárrásra, az az 5000 frt. pontosan és szigorún, alkuszok közbenjárása nélkül, egyenesen általunk eszközölhetnek. Meghosszabbítások a legolcsóbban. A nyereség azonnal és minden levonás nélkül kiűzöttetik. Program ingyen. Irás- és szóbeli megkeresésre felvilágosítás.

Kohn József és Társa, Pénzváltó, Bécs, Stadt, Schottengasse N. 6.

(166) **A legjobb és legolcsóbb órák, 3 évi írásbeli jótállás mellett, a sok évek óta magának hírnevet szerzett**

Kohn Ignácznál

Pest, kigyóutca 6 szám alatt kaphatók.

Genfi zsebórák.

	ft.	ft.	ft.		ft.	ft.	ft.
Ezüst hengerórák 4 rubinnal	10—11—12			Arany hengerórák Nro. 3. gyémánt és zo-			
" " aranyzsellő, felszőkben	12—13—14			manóczsal	40—45—50—55		
" " dupla fedéllel, 4—8				" horgony-	60—70—80—90—100		
rubinnal	15—16—17			Inga-órák, minden 8 nap felhuzha-			
horgonyórák 15 rubinnal	15—16—17			tók	18—20—22—24		
" " dupla fedéllel, 15 rubinnal	18—20—22			" egész- és félórát ütők	30—32		
" " kristály üveggel	18—20—22			" egész- és negyedórát ütők	48—50—55		
" " dupla fedéllel,				Hónap szabályok	30—32		
15 rubinnal	24—26—28			Munkás-órák kristályüveggel	14		
remontóórák kristály üveggel,				Varázsoórák, melyeket soha sem kell felhuzni	45		
15 rubinnal	28—30—32			Ébresztők órával	7		
" " dupla fedél, krist. üveg,				Arany-lánczok, rövidke, Nro. 3, 18			
15 rubinnal	35—38—40—45			20, 25, 30, 40—50 frt.			
Arany hengerórák, Nro. 3, 4—8 rubin.	30—32—35			Arany-lánczok, hosszuk, Nro. 3, 18 krt.			
" " horgonyórák	3, 15			35, 40, 45, 55, 65—80 frt.			
" " arany köpenyvel	48—52—55			Ezüst-lánczok, rövidke, 13 próbás ezüsthál 4, 5,			
" " dupla fedéllel, 15 rubin.	55—60—65			6, 7, 8, 9, 10 frt.			
" " " arany köpeny-				Ezüst-lánczok, hosszak 13 próbás ezüsthál 6, 7,			
nyel,	70—75—80—90—100			8, 9, 10, 12, 14, 16 frt.			
" " henger-hálgóórák, 4—8 rubin.	24—26—28						
" " dupla fedéllel,							
8 rubinnal	38—40—45						

Mindenmely igazítások a legújabb genfi mód szerint, a legjobban és legjutányosabban teljesítettek. Régi órák, régi arany- és ezüst cserében elfogadtatnak. Külmegrendelések, az összeg beküldése, vagy utánvét mellett gyorsan teljesítettek. Oly órák, melyek nem tetszenek, becsérélhetnek.